www.muhendislikmimarliktasarimkongresi.org
1. ULUSLARARASI MÜHENDİSLİK MİMARLIK VE TASARIM KONGRESİ
1st INTERNATIONAL CONGRESS ON ENGINEERING ARCHITECTURE AND DESIGN
ID: 10 K: 42

HASTANELERE İLİŞKİN YANGINDAN KORUNMA YÖNETMELİK HÜKÜMLERİNİN KARŞILAŞTIRILMASI VE EKSİK YÖNLERİNİN TESPİTİ

Zuhal ŞİMŞEK
zumanav2002@hotmail.com
Uludağ Üniversitesi Mimarlık Fakültesi Mimarlık Bölümü, Bursa / Türkiye

Öz: Yangın her ortamda ve zamanda oluşabilen gerekli önlemlerin alınmadığı durumlarda ise hızla yayılarak tüm yapıyı ve kullanıcıların sağlıklarını olumsuz yönde etkileyen fiziksel bir olaydır. Yangına karşı alınabilecek önlemler genel çerçevede her yapıda benzer nitelikleri taşımaktadır. Fakat yangın güvenliğinin sağlanması için alınması gereken tedbirler, kullanıcı yoğunluğuna, hareket kabiliyetine, profiline, yapının kullanım amacına ve yangın riskine göre özelleşmektedir. Sağlık yapılarının hareket edemeyecek durumda bulunan veya hareket yeteneği kısıtlı bireylerin yoğunlukla bulunduğu yapılar olmalarından dolayı, hastaların yangın sırasında güvenli alanlara aktarılmaları oldukça zordur. Bu yapılarda gerekli önlemlerin alınmaması durumunda ise büyük oranda can kayıplarının karşılaşılması kaçılmazdır. Sağlık yapıları, yangın güvenliğinin sağlaması aşamasında kullanıcıların hareket yeteneğine bağlı oluşturulan tahliye stratejileri ve yangın riski yüksek mekanlara karşı alınabilecek özel önlemler olmak üzere iki ayrı alanda özel düzenlemelerin yapılmasını gerektirmektedir. Bu konuda Türkiye'de Yapılarda Yangından Korunma Yönetmeliklerinde bazı hükümler bulunmaktadır. Fakat bu hükümler, sağlık yapıları için yeterli bilgileri vermemektedir. Mimar ve mühendisler özellikle sağlık yapılarına ait yangın projelerinin hazırlanması konularında zorluklarla karşılaşmaktadır. Sağlık yapılarında yatan hastaların tahliyesinin güç olması ve diğer yapılar göre özel önlemlerin alınmasının gerekliliği, tahliye sırasındaki riskleri arttırmaktadır. Ayrıca, yapının içinde barındırdığı laboratuvar, atölye, yemekhane, arşiv, tesisat odaları ve oksijen merkezleri de yapının yangın riskini arttırarak kendi bünyelerinde özel önlemlerin alınmasını gerektirmektedir. Ne yazık ki "Türkiye'de Yapılarda Yangından Korunma Yönetmeliklerinde" sağlık yapılarının hasta tahliyesi ve yangın riskli mekânları için de yeterli yönetmelik hükümleri yer almamaktadır. Fakat Amerika da kabul gören NFPA National Fire Protection Association, USA) standartları ve İngiltere'de kullanılan Uluslararası Yapı Standartları "Building Regulations"(BR, UK.) yangın yönetmelerinde bu konuya ilişkin yönetmelik maddeleri yer almaktadır. Gerçekleşen hastane yangınlarının incelenmesi, yönetmeliklerdeki eksikliklerin belirlenerek alınmaması gereken tedbirlerin ortaya koyulması konusunda yarar sağlamaktadır. Bu bağlamda çalışmada NFPA ve BR' da yer alan sağlık yapılarına ilişkin nasıl yönetmeliklerin karşılaştırılması ve geçmiş yıllarda yaşanan yangınların incelenerek, bu yangınlarda yaşanan aksaklıkların belirlenmesi sonucu yönetmeliklerimizdeki eksik yönlerin tamamlanması ve bu doğrultuda yapıların yangın güvenliğinin en iyi şekilde sağlanması amaçlanmıştır. Tüm yönetmeliklerin incelenmesi durumunda "Türkiye Yangından Korunma Yönetmeliği 2009'da" üçüncü bölümde binaların kullanım sınıflarına ilişkin bir gruplama yapılmasına rağmen, yapıların fonksiyonuna bağlı olarak alınması gereken özel önlemlere detaylı bir şekilde yer verilmediği görülmüştür. Bu nedenle yönetmeliğin bir bölümünü sağlık yapıları başlığı altında ele almalı tasarım, uygulama ve denetim aşamalarında her mekânında